

Tervetuloa!

Lukeva kunta – aamukahvit 24.9.2026

Lukutaito-ohjelman ajankohtaiset

Tässäkin OPH:n tapahtumassa noudatamme seuraavia periaatteita:

- **Syrjinnästä vapaa alue**: Emme hyväksy syrjintää tai häirintää missään muodossa.
- **Itsemäärittely- ja määrittelemättömyysoikeus**: Kunnioita jokaisen oikeutta määritellä tai olla määrittelemättä itsensä. Älä tee oletuksia kenenkään ominaisuuksista.
- **Hyväntahtoisuus**: On inhimillistä tehdä virheitä. Erehtyä saa, ja kysymällä asiat selviävät. Oletuksena on, että kaikki osallistuvat keskusteluun hyväntahtoisesti omista lähtökohdistaan.
- **Kunnioitus**: Jokaisella on oikeus omaan mielipiteeseensä ja velvollisuus kunnioittaa muiden mielipiteitä.
- **Tilan antaminen**: Anna tilaa toisille, huolehdi että kaikki tulevat keskustelussa kuulluksi ja pääsevät osalliseksi.
- **Jos havaitset syrjintää, rasismia tai häirintää, puutu tilanteeseen**. Tämän tilaisuuden häirintäyhdyshenkilö on Perttu Venäläinen.

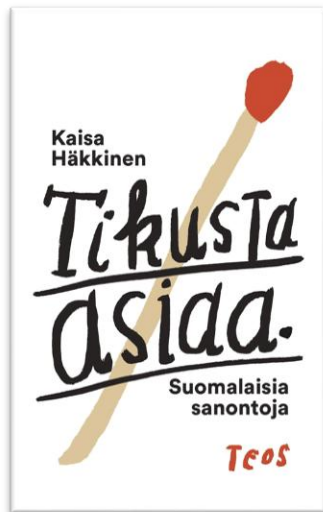
- Diat jaetaan Lukutaito-ohjelman tapahtumasivulla.
- Chatti on käytössä

- **Lukutaito-ohjelman ajankohtaiset:**
 - **Tiimi esittäytyy**
 - **Syyskauden tapahtumia**
 - **Valtionavustukset**
 - **Muuta ajankohtaista ja yhteistä keskustelua**

Antti Aaltonen (4.6.2027 asti)

Luen tällä hetkellä:

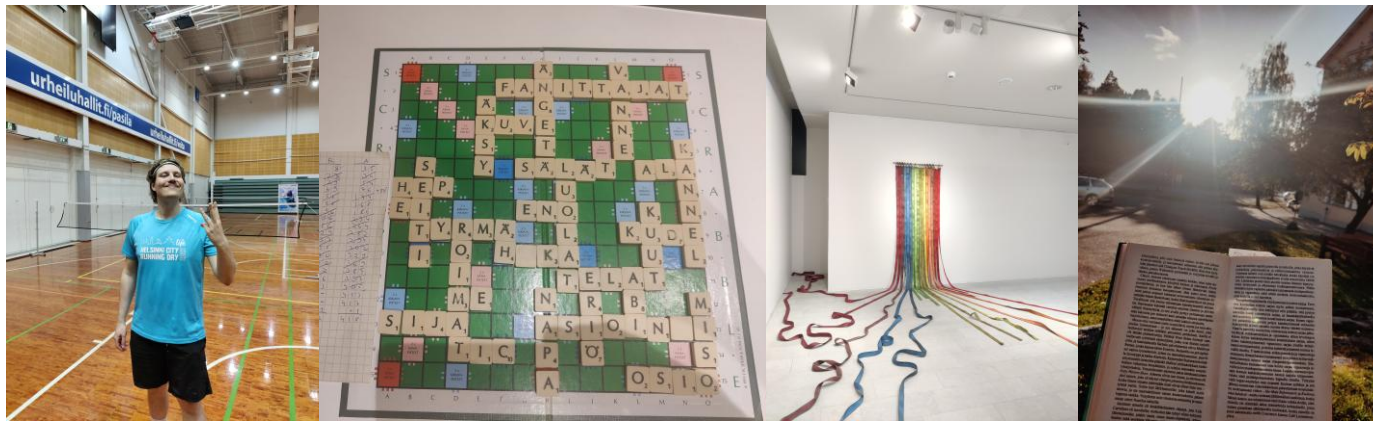

- Projektinhallinta
- Tiiminvetäminen
- Seuranta ja raportointi
- Sidosryhmäyhteistyö
- Osaohjelmista etenkin Lukeva koulu ja Lukeva toinen aste
- Tapahtumat ja puheenvuorot

Kuvien lähteet:

[SM-Liigan kausiopas](#)
[Tikusta asiaa](#)

Belinda Kardén

Läser just nu:

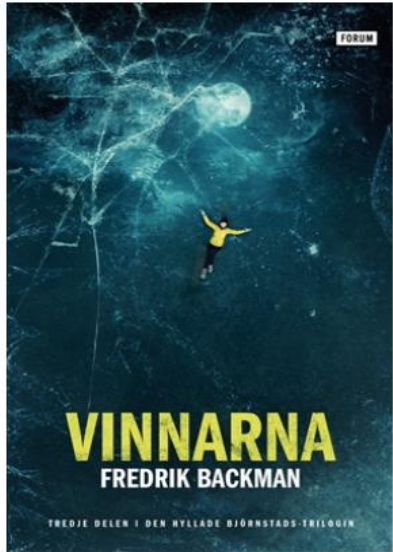

Bild: Bokförlaget Forum

- Översättningar, sakgranskningar
- Material, innehåll, webb
- Nätverk, samarbeten
- Nyhetsbrev: En läsande skola, En läsande småbarnspedagogik

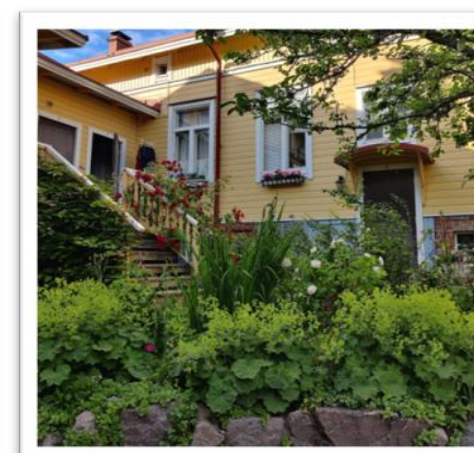
- Tekniskt förverkligande
- Beslutsprocess
- Rådgivning, slutgranskning
- Koordinatorträffar

- Material, innehåll
- Uppföljning

Svenskspråkig verksamhet
Ruotsinkielinen toiminta

Statsunderstöd
Valtion-avustukset

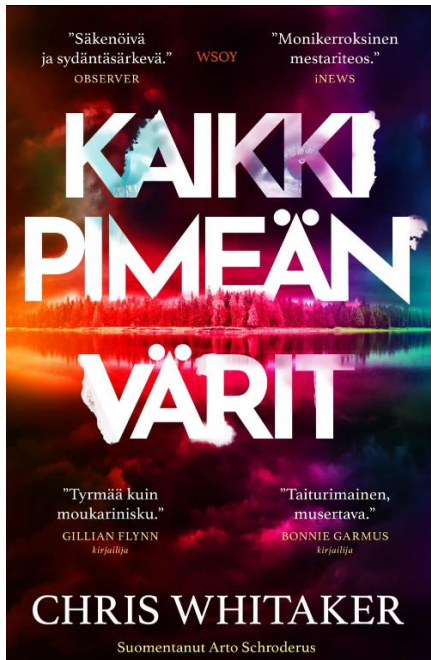
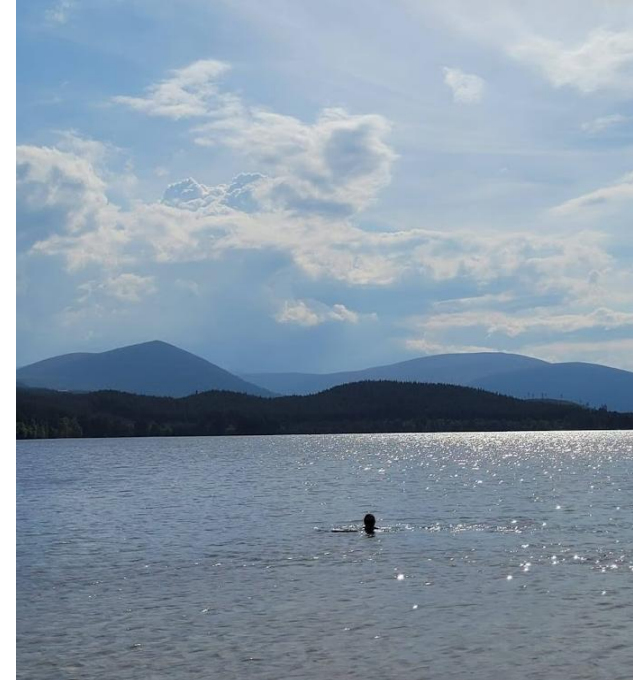
En läsande kommun
Lukeva kunta

Elisa Helin (1.10. saakka)

- Lukeva varhaiskasvatus
- Lukeva koulu: esi- ja alkuopetuksen lukeminen ja kirjoittaminen
- Lukeva kunta
- Lukutaito-ohjelman valtionavustustoiminta
- Ja lusikka sopassa, missä tarvitaan

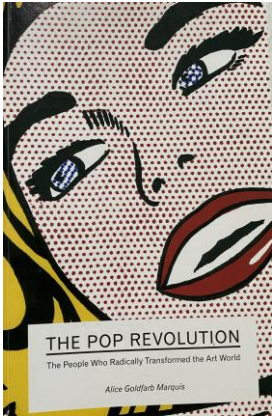

Luin hetki sitten loppuun.
Mikä koukuttava lukukokemus!

Perttu Venäläinen

Luen tällä hetkellä:

- Tapahtutuotanto
- Hankinnat ja kilpailutus
- Palkkiot ja sopimukset
- Sidosryhmäyhteistyö
- Verkkosivujen tekninen päivitys
- Uutiskirjeiden tekninen toteutus
- "Jokapaikanhöylä"

Tulevia tapahtumia

Lasten ja nuorten lukutaitotyön koulutuskokonaisuus kirjastohenkilöstölle ja peruskoulun opettajille

- Syksyllä 2026 järjestetään peruskoulun opettajille ja kirjastohenkilöstölle suunnattu kolmiosainen lasten ja nuorten lukutaitotyön koulutuskokonaisuus yhteistyössä Seinäjoen erityistehtävän, Lukutaito-ohjelman Lukeva koulu -toiminnan, LVV:n ja AKE-kirjastojen kanssa. Seinäjoen Erte koordinoi kokonaisuutta. Tavoitteena on lisätä opetus- ja kirjastohenkilöstön yhteistyötä lukutaidon ja -innon edistämisessä ajankohtaisin teemoin.
- Kaikki koulutuskokonaisuuden osat järjestetään etänä, ja ne ovat avoimia ja maksuttomia kaikille kiinnostuneille. Ohjelmat ja ilmoittautumistiedot julkaistaan viimeistään elokuussa. Pidätämme oikeudet muutoksiin.

Ohjelma ja ilmoittautuminen: [Seinäjoen Erten sivustolla](#), tallenteet [Kirjastokaistan sivustolla](#).

- Osa 1: Oikean kirjan merkitys lukutaidon ja -innon edistämisessä
 - Oikea kirja oikealle lukijalle 16.9. klo 10–14
 - Lasten ja nuorten kirjasuosikkeja eri vuosiluokille 17.9. klo 10–13.45
- Osa 2: Tiedonalakohtaisten lukutaitojen merkitys – Lukutaidon edistäminen ja kirjallisuus osana kaikkia oppiaineita (kohderyhmä erit. yläkoulu) 28.10. klo 13–16
- Osa 3: Kielitietoisuutta peruskouluihin ja kirjastoihin 24.11. klo 13–16

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Lukeva kunta –aamukahvit 24.9.2026

Webbinarium: Läsfrämjande insatser för yrkesutbildningarnas studerande

Läsfrämjande insatser för yrkesutbildningarnas studerande 8.10. klockan 13, Teams

Välkommen med på en fortbildningseftermiddag om hur vi kan jobba läsfrämjande inom yrkesutbildningen, både på läroanstalten och från bibliotekets sida. I webinariet medverkar Jenny Edvardsson (Sverige), Lena Sågfors, Annette Kronholm och Pia Rask-Jussila.

Webbinariet riktar sig till lärare inom yrkesutbildningen och gymnasiet samt bibliotekspersonal. Fortbildningen är avgiftsfri, men du behöver anmäla dig på förhand. Webbinariet arrangeras som ett samarbete mellan svenska enheten för bildningsväsendet vid Tillstånds- och tillsynsverket (TTV) och Programmet för läskunnighet som en satsning på läsfrämjande arbete inom utbildning på andra stadiet.

Information och anmälningsslänk: <https://eventilla.lviv.fi/event/0eleA>

Lukeva kunta -aamukahvit

Lukeva kunta -aamukahvit Teamsissa syyskaudella 2026:

24.9. kello 8.30–9.30

Lukutaito-ohjelman ajankohtaiset

15.10. kello 8.30–9.30

Alustus: Saavutettavan lukutaitotyön tukena, Saavutettavuuskirjasto Celia

26.11. kello 8.30–9.30

Alustus: Lukemisen edistäminen ammatillisessa koulutuksessa, Stadin AO, Helsingin kaupunki

Tilaisuuksissa pidetään alustukset aiheeseen ja sen jälkeen on keskustelua, hyvien käytänteiden ja kokemusten vaihtoa. Aamukahvit ovat avoimia kaikille halukkaille, eikä niihin tarvitse ilmoittautua etukäteen. Tarkemmat tiedot ja Teams-linkit löytyvät Lukutaito-ohjelman tapahtumasivulta:

<https://www.oph.fi/fi/teemat-ja-kehittaminen/lukutaito-ohjelman-tapahtumat>

Syysloma on Lukuloma

- Lukuloma / Läslov 2026
 - Materiaalia varsinkin peruskouluun.
 - Kampanjasivun materiaaleja saa käyttää.
 - Koululuokille suunnattu lukubingo
 - <https://lukuloma.fi/>

Muut tapahtumat

- Nähdään Educassa 29.–30.1.2027.
 - Tulossa Lukutaito-ohjelman osasto, materiaaleja ja ohjelmaa lavoil.
- Save the date: [Lukutaidon kuntafoorumi / Kommunforum för läskunnighet 2.4.2027](#)

Muut tapahtumat – lisätuntien tuki – webinaarit 2026

- 25.11. Klo 15–16: Lisää äidinkielen ja kirjallisuuden sekä matematiikan tunteja – Kokemuksia lisätunneista ja hyviä käytäntöjä
- [Lisää äidinkielen ja kirjallisuuden sekä matematiikan tunteja – Kokemuksia lisätunneista ja hyviä kä...](#)
- 1.12. klo 14.30–16: Äidinkieli ja kirjallisuus: Aistein, liikkein, toistoin – koti lukutaitoa alkuopetuksessa
- [Äidinkieli ja kirjallisuus: Aistein, liikkein, toistoin – kohti lukutaitoa alkuopetuksessa 1.12. klo...](#)
- 7.12. klo 14.30–16: Äidinkieli ja kirjallisuus: Omaääniseen kirjoittamiseen ohjaaminen vuosiluokilla 3–6
- [7.12. Äidinkieli ja kirjallisuus: Omaääniseen kirjoittamiseen ohjaaminen vuosiluokilla 3–6 klo 14.30...](#)
- [Lisätiedot: Perusopetukseen lisää aikaa opiskella äidinkieltä ja kirjallisuutta sekä matematiikkaa | Opetushallitus](#)

Lukutaito-ohjelman valtionavustuksista

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Haetut ja myönnettyt valtionavustukset 2020-2026, Lukutaito-ohjelma

Vuosi	Saapuneet hakemukset	Myönnetty hakemukset	Osuus %	Haettu avustus €	Myönnetty avustus €	Osuus %	Oma-rahoitus %
2020	37	20	54 %	1 130 288	995 030	88 %	5 %
2021	103	31	30 %	7 484 222	1 380 000	18 %	5 %
2022	41	16	39 %	1 479 696	1 164 257	79 %	5 %
2023	118	22	19 %	7 871 599	1 139 977	14 %	5 %
2024*	79	13	16 %	4 477 846	699 994	16 %	10%
2025*	75	19	25 %	2 995 445	599 899	20 %	20 %
2026*	85	21	24 %	4 011 939	999 997	24 %	25 %
Yhteensä	538	142	30 %	29 067 409 €	6 979 154 €	37 %	

*tällä hetkellä aktiiviset hankkeet

Organisaatio / Organisation	Hankkeen nimi / Projektets namn
Kouvola kaupunki	Yhteistyöllä tuloksia - Kouvola lukutaito-ohjelman täytäntöönpano
Vantaan kaupunki	Lukukipinästä tiedonpalloon – yhdessä lukemisen liekkiin
Turun kaupunki	Yhteinen lukutaitopolku: Lukutaitostrategian toimeenpano Turussa ja Raisiossa
Joensuun kaupunki	Lukutaitopolku – Yhdessä kohti vahvempaa lukutaitoa rakenteisiin juurruttaen
Helsingin kaupunki	Lukutaitotyötä Helsingissä!
Keuruun kaupunki	Lukeva Keuruu: aikuisten vuoro
Kokkolan kaupunki	Lukemisen lumoissa - Kokkolan lukutaitostrategia
Pargas stad	Pargas läser/Parainen lukee
Tampereen ammattikorkeakoulu Oy	Lukutaitopolku korkeakouluun
Mänttä-Vilppulan kaupunki	Taidekaupungin lukutaitostrategia
Sodankylän kunta	Lukeva Sompio
Vaasan kaupunki	Sivistyksen jättiläinen - lukutaitotyö Vaasassa
Lahden kaupunki	Lahe lukukunnossa- koko Lahti lukee 2035
Espoon kaupunki	Espoo lukee – lukutaidon kehittämisohjelma käytäntöön (2026–2027)
Juvan kunta	Koko kylä lukee
Heinolan kaupunki	Virtaa Heinolan lukutaitotyöhön
Sydkustens landskapsförbund rf	Lässtegen - Strategier för morgon- och eftermiddagsverksamheten som läsfrämjande miljö
Kulttuurikeskus PiiPoon kannatusyhdistys ry	Valtakunnallisen Lukuilo-ohjelman kehittäminen kuntien kanssa
Oulun kaupunki	Lukutekojen Oulu 2.0 - strategiasta sitoutumiseen
Alajärven kaupunki	Lukulaineilla
Liperin kunta	Moni lukemaan - Liperi lukevaksi

**Myönnetyt hankeavustukset
kansallisen lukutaitostrategian
toimeenpanon edistämiseen 2026**

**Beviljade projektunderstöd för
främjande av implementeringen av
den nationella
läskunnighetsstrategin 2026**

Muuta ajankohtaista

Muuta ajankohtaista toiminnasta

Osaohjelmat: Lukeva toinen aste

- Osa materiaaleista valmistuu Educa-messuiksi eli alkuvuonna 2027.

Väliraportti Kansallisen lukutaitostrategian toimeenpanosta

- Aikataulu viivästynyt henkilöstövaihdoksista ja työkatkoksista johtuen

Avoim areena -yhteistyö

- Suunnitteilla kansallisia oppitunteja 6.-9.-luokkalaisille yhteistyössä Ylen Avoimen areenan ja muiden toimijoiden kanssa keväällä 2027. Tavoitteena on edistää mis- ja disinformaatioon sekä informaatiovaikuttamiseen liittyvää osaamista. Alustavasti viikko 14 eli 5.-9.4.2027.

Silta Lukuiloon – Lukuilo-Läsglädje –ohjelma

- Suosittelemme tutustumaan ja vinkkaamaan kunnassa:
<https://www.kulttuuripiipoo.fi/lukuilonohjelma/>

Vanhemmuuden tuki –pilotti (ilm. 5.10. mennessä: [Työpöytä | Innokylä](#))

Lukeva kunta -toimintaa

Lukeva Tampere -lukutaito-ohjelman julkistamistilaisuus

torstaina 22.10. 2026 klo 14.15 alkaen

Miten rakennamme Tampereesta lukevammman kaupungin? Mitä voimme yhdessä tehdä lasten ja nuorten lukutaidon, lukuilon ja osallisuuden vahvistamiseksi? Lukeva Tampere -lukutaito-ohjelma kokoaa yhteen kaupungin, koulutuksen, kulttuurin, eri yhteisöjen ja hyvinvoinnin yhteiset tavoitteet lukutaidon edistämiseksi.

Tilaisuus striimataan klo 14.15 alkaen (ei tallenneta). Lukutaito-ohjelma ja julkistustilaisuuden striimilinkki julkaistaan sivulla tampere.fi/lukevatampere

Lukeva kunta -toimintaa

Kirjaston lukuaskel – miten pitkälle pääsimme?

Lukuaskel-hankkeen päätöswebinaari to 12.11.2026 klo 12-16

Lukutaitostrategian ja lukutaitotyön suosituksen jalkauttaminen yleisten kirjastojen arkeen

Ohjelmassa mm. Lukutaitotyön portaiden ensiesittely ja asiantuntijapuheenvuoro vaikuttavuuden mittaamisesta Marion Fieldsiltä.

Webinaari on avoin kaikille. Tilaisuutta ei tallenneta.

Ilmoittaudu 11.11.2026 mennessä:

<https://suomenkirjastoseura.fi/tapahtuma/kirjaston-lukuaskel-miten-pitkalle-paasimme/>

Kirjastokaista: kirjavinkkivideot 4.-6.-luokkalaisille

Helsingin kaupunginkirjaston ammattilaiset vinkkaavat sinulle kiinnostavia lasten- ja nuortenkirjoja. Vinkit on tarkoitettu käytettäväksi niin kouluissa kuin kodeissakin. Poimi lukuvinkit ja vinkkaa kirjoja ja videoita eteenpäin!

Vinkkivideot on tuottanut Helsingin kaupunginkirjasto, ja Kirjastokaista toimii niiden julkaisijana. Videot on julkaistu syyslukukauden alkaessa 2026

Voit vapaasti jakaa, upottaa ja näyttää Kirjastokaistan ohjelmia. Ohjelmia saa käyttää Creative Commons -lisenssillä CC BY-NC-SA.

<https://www.kirjastokaista.fi/lastenohjelmat/>

Finns också på svenska, med boktips för åk 3-4 och åk 5:

<https://www.kirjastokaista.fi/sv/barnprogram/>

Muista myös!

- OPH:n tai Lukutaito-ohjelman tuottamia, lukutaitotyöhön liittyviä materiaaleja
 - [Lisääaikaa äidinkielen opiskeluun perusopetuksessa Lukiloki](#)
 - [Lukuteatteri](#)
 - [Monilukutaitoa kielitietoisesti](#)
- [Lukutaito-ohjelman sivut ja materiaalit](#)
- [aoe.sivusto](#)

Ajankohtaista: PISA-tulokset 2026

- OPH:n tiedote 10.9.2026:
PISA-tulokset vahvistavat suunnan: perustaitoihin, lukutaitoon ja hyvinvointiin panostettava
 - Koulutususkoon vaikuttavat lähipiiri, viihtyminen koulussa ja elämännhallintataidot.
 - Lukutaidon vaatimukset kasvaneet – myös kotona lukeminen tärkeää.
 - Syksy 2028: lukutaito osaksi jokaisen oppiaineen tavoitteita.
 - Lukutaito-ohjelman lukuvinkit koteihin.

<https://www.oph.fi/fi/uutiset/2026/pisa-tulokset-vahvistavat-suunnan-perustaitoihin-lukutaitoon-ja-hyvinvointiin>

Keskusteluun

- Miten ajankohtaista PISA-asiaa on käsitelty teidän kunnassa, tai onko?
 - Keskustelua? Suunnitelmia? Toimenpiteitä?
 - Onko toimet ja keskustelu eri toimialojen "yhteistä" vai painottuvatko sivistystoimialaan?

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos! Tack!

lukutaito-ohjelma@oph.fi

Antti Aaltonen antti.aaltonen@oph.fi

Belinda Kárdén belinda.karden@oph.fi

Elisa Helin elisa.helin@oph.fi

Perttu Venäläinen perttu.venalainen@oph.fi

www.oph.fi/lukutaito-ohjelma

